

Lapunk mai száma 8 oldal.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Szerda
1925. május 20.

Felolós szerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt.
Szerkesztőség: Piac-utca 34. szám.
Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. szám.

ÁRA
1500
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság.
Az előfizetési ára: havonta 85000 korona, külföldre 70000 korona.

Debreczen.
XXIII. évf. 113. szám.

Apponyi vagy Bessenyei?

Rendkívül jellemző az egységspárt zsenitartalékára, hogy a választói jogi javaslat vitáiban Bessenyei Zénót szólaltatták meg, hogy visszaverie Apponyi Albert nagyszerű támadását a nyílt szavazás reakció és vak intézménye ellen. Apponyi és Bessenyei: két név, két magyar politikus neve, de viselőik meggett akkora a távolság jelentőségben, hirben és kénségben, mint Lendvai-Lehner őshazája és Turán között.

Bessenyei keddi replikáit nem fogják megőrizni a holnap iskolájának retorikai könyvei sem formája, sem tartalma miatt. Ez a beszéd apró porszem a magyar politikai élet sivatagjában Apponyi Jűden zöldelő oázisa mellett és ha egyáltalán érdemes egy pillanatra megállni Sárospatak követének elmeszüleménye mellett, annak egyetlen oka, hogy az erdélyi gróf pártja tapsal fogadta, tehát ez a beszéd kortűnetnek, sőt kortűnetnek tekintethető.

Az erdélyi gróf pártja igazat adott Bessenyei Zénónak Apponyi Alberttel szemben. Csonka-magyarország jelenlegi kormányzópártja néma meghunyászkodással, a fullasztó büntudat nyomasztó megdöbbenésével hallgatta az ősz, tisztá és nemes patriárka tömör, remekbeszabott mondatait, amelyek vágtak, mint a damaszkuszi penge, világítottak, mint a nap és fáitak, mint nyitott, vérző sebek. De zugó tansvíharral fogadták Bessenyei megállapításait, amelynek tartalma két szóba sűrithető: *vissza Ázsiába!*

Bessenyei Zénó beszédében kijelentette — és épen ez beszédének legérdekesebb része, — hogy mély szomorúsággal állapítja meg: Apponyinak utabban a nemzetgyűlés baloldala tapsal. Ez az akaratlan, naiv önleleplezés bevilágít egészen az egységspárt veséjének legmélyére, ahol fenyegetően húzódik meg az a felismerés, hogy a baloldali ellenzék a szociáldemokratáktól Rakovszky Istvánig nem küzd ma csupán azokért a tiszta, józan konzervatív vívmányokért, amelyet Apponyi Albert gróf reprezentál a magyar politikai életben. A baloldali magyar ellenzék nem akar egyebet jelenleg, mint a vak és közveszélyes reakció likvidálását és a polgári szabadságjogoknak legalább olyan csekély hányadát, amely a nyugati államokban már egy emberöltővel előbb túlhaladott állapont volt.

Thiers írta a Bourbonokrol az 1830-as restauráció után: „A Bourbonok semmit sem felejtettek és semmit sem tanultak.” A világhírű francia történetíró klasszikus megállapítása csak ötven százalékban vonatkozik

Bethlenékre, mert a magyar reakció ugyan nem tanult semmit, de mindent elfelejtett.

Apponyi Albert tudva-tudja ezt és heroikus igyekezettel próbálja a nemzet felől elgörcsíteni a reakció irdatlan sziklatömbjét, a

mely nem sokára egészen eltemeti a megmaradt tizenhárom megyét is.

És ma nincs is aktuálisabb magyar kérdés: Apponyi marad-e felül vagy Bessenyei Zénóék?

Révész Olgát nem 1 óra tájt, hanem 2 és 3 óra között gyilkolták meg

Egy Péterfia-utcai földbirtokos és sofförje még 2 órakerék-páros fiatalembereket keres a rendőrség — Sikasztás és hamisítás miatt letartóztatták az egyik gyanúsítottat: az Ébredő Magyarok egy pénzbeszedőjét — Őrizetben maradt J. Gy. villanyszerelő

A Révész Olga gyilkosának felkutatására megindult nyomozást erős kézzel vezetik. A debreceni rendőrség 20 detektív igyekszik világosságot deríteni a titokzatos gyilkosságra.

Kedd délelőtt elterjedt a hír, hogy a gyilkos az a kerékpáros fiatal ember, akit a gyilkosság napjának délutánján előállítottak a rendőrségen és igazoltatás után szabadon bocsátották.

Szerdán délután 5 órakerék-páros fiatal ember, akit a gyilkosság napjának délutánján előállítottak a rendőrségen és igazoltatás után szabadon bocsátották.

A két fiatal ember 10 percre időzött a rendőrség központi ügyeletén, aztán motorkerékpárján elhagyta a várost. — A rendőrség akkor még nem tudta, hogy gyilkosság történt a Péterfia-utcai trafikban és csak a fiatal emberek eltávazása után másfél órával, este félhétkor értesültek a gyilkosságról. Szerdán és csütörtökön nem is gondoltak a két motorkerékpáros fiatalemberre. Pénteken azonban már a gyanu ráterelődött a motorkerékpáros fiatalemberekre is és a legnagyobb titokban kutatni kezdték az ügyben és igyekeztek megállapítani, hogy hol jártak a városban a motorkerékpáros fiatal emberek és miért hagyták

el olyan sietve a várost. A detektívek megállapították a címét annak az uriembernek, akitől a motorkerékpáros fiatal emberek az 5 millió koronát szerdán délután 5 órakerék-páros fiatal ember, akit a gyilkosság napjának délutánján előállítottak a rendőrségen és igazoltatás után szabadon bocsátották.

A kihallgatás során kiderült, hogy a motorkerékpáros fiatal emberek valóban adatokat mondtak, amikor a központi ügyeleten kihallgatták őket.

Az uriember vallomása szerint ugyanis a motorkerékpár vezetőjének nem 5 milliót, hanem négy milliót adott és nem délután 5 órakerék-páros fiatal ember, akit a gyilkosság napjának délutánján előállítottak a rendőrségen és igazoltatás után szabadon bocsátották.

Az eltérő vallomások nagyon gyanúsá teszik a motorkerékpáros fiatal emberek szerepét. A rendőrség most az irányban is kiterjesztette a nyomozást, hogy kiderítsék.

mit csináltak szerdán déltől délután 5 óráig az idegen fiatal emberek a városban?

Egy detektívcsoporthoz az utasítást kapta, hogy menjen Mezőcsátra, kutassa fel a két fiatal embert és hallgassák ki debreceni tartózkodásuk felől. Abban az esetben, ha a szükség úgy kíváná, a két fiatal embert behozzák Debrecenbe és itt szembesíteni fogják mindazokkal, akik szerdán megfordultak Révész Olga trafikjában.

A motorkerékpáros fiatal emberek szerepének tisztázásától érdekes fordulatot várnak a homályos bűnügyben.

A rendőrségnek az a nyomozása, amelyet a trafikban tanúzó fiatal ember kiténének megállapítására indítottak, a jelek szerint eredménnyel fog járni. A detektíveknek sikerült

már olyan adatok birtokába jutni, hogy a fiatal ember kérekerítése már csak napok kérdése.

Az adatok szerint a fiatal ember, aki nagyon jó viszonyban volt Révész Olgával, a legjobb körök-höz tartozik és a társas életben élénk részt vesz.

Az egyik tanu, aki többször látott otthonosan társalogni a trafikban egy fiatal embert, előadta, hogy vékony termetű, kemény duplagallért és tenniszruhát viselt az illető.

A délelőtt folyamán a detektívek előállítottak a rendőrségre egy lovagló nadrágos fiatal embert, aki több tanu bejelentése szerint nagyon hasonlít ahhoz a fiatal emberhez, aki a gyilkosság napján a trafikban tartózkodott huzamosabb ideig. A lovagló nadrágos fiatal embert délelőtt 9 órától fél 11 óráig hallgatták a rendőrségen. Kihallgatás után a lakásán kutatást tartottak, de eredménytelenül. Déliben 12 órakerék-páros fiatal ember, akit a gyilkosság napján előállítottak a rendőrségen és igazoltatás után szabadon bocsátották.

A villanyszerelő

J. Gy. villanyszerelőt, akit tegnap este vett őrizetbe a rendőrség, még fogva tartják. A villanyszerelő rémületen tiltakozik a gyanu ellen, de alibiét nem tudja igazolni. Azt hangoztatja, hogy mivel munkanélkül van, szerdán délután sétált a városban, ismerősökkel nem találkozott, senkivel nem beszélt és így nem tudja bizonyítani, hogy a gyilkosság idején nem járt a Péterfia-utca környékén. A detektívek délelőtt J. Gy.-t több tanuval szembesítették de a szembesítésnek semmi eredménye nem lett.

Jelentkezik az autótulajdonos

A nyomozás első napján három tanu jelentkezett, akik azt adták elő, hogy a gyilkosság idején a Péterfiának azon a részén, ahol a trafik van, egy autót láttak állni. A nyomozást meg is indították annak felderítésére, hogy kinek az autója állt akkor a Péterfián. A kutatásnak azonban eredménye nem lett, a felhívásokra sem jelentkezett az autótulajdonosa. — *Ma délelőtt azonban váratlanul jelentkezett az autótulajdonosa: egy debreceni földbirtokos akinek a trafik közelében van a háza.* Előadta, hogy szerdán délelőtt egy órákor jött utról a söffőriével, megálltak a trafik előtt és bement szivart vásárolni. Az üzletben csak Révész Olgát találta, aki őt kiszolgálta. Szivarvásárlás után hazament, a söffőrie a gépet elhelyezte a garázsban és egy két óra után az is bement a trafikba dohánvt venni. A söffőri is csak Révész Olgát találta az üzletben. A földbirtokos előadta még, hogy eddig azért nem jelentkezett vallomástételre, mert nem volt a városban.

A földbirtokos vallomása felborítja az összes eddigi feltevéseket és megcáfolja több eddigi tanu vallomását is. A földbirtokos vallomása alapján a rablógyilkosságot nem követhették el délelőtt, mint azt eddig többen vallották, hanem az csakis délután 2 és 3 óra közt történt.

Az a bizonyos szürkeruhás fiatalember, tehát nem tanvározott órákhosszat a trafikban. Nem készült sokáig, hanem hamarosan végeztet áldozatával és hogy időt nyerjen, becsukta a holttestet a trafikba, hogy minél később fejezhessék fel a gyilkosságot. A tettest lehet, hogy nem is látta senki. Az eddigi tanuvallomásokban szereplő fiatalemberről adott személyleírások azért oly eltérőek, mert a trafikban akkor nap megfordult fiatal emberek személyleírását valamennyien arra a bizonyos szürkeruhásra alkalmazták, akit a gyilkosság elkövetésével gyanúsítottak.

Kedd délelőtti a rendőrségen bejelentették, hogy

az ébredők debreceni csoportjának egyik pénzbeszedője, J. Gy. gyanus magatartást tanult és a gyilkos személyleírása is ráillik.

A detektívek a bejelentés alapján elfogták a pénzbeszedőt és előállították a rendőrségen.

A kihallgatás során a megrémült pénzbeszedő beismerte azt, hogy ő az ébredők kárára sikkasztott, nyomtatványokat hamlisított, de tiltakozott az ellen a gyanu ellen, hogy neki valami része is lenne Révész Olga meggyilkolásában.

A detektívek házkutatást tartottak J. Gy. lakásán, de eredményel nem járt a házkutatás.

Délután 4 órákor a rendőrség újabb helyszíni szemlével kapcsolatos szembesítést tartott a Péterfia-utcai trafikban.

A helyszíni szemlére elvitték a villanyserelőt, a lovaglónadrágos fiatalembert és a pénzbeszedőt. Mindhármójukat szembesítették Langer Ferenc gépészrel és mindazokkal, akik szerdán délután egy

**Szalmakalapok, spacc-
ingek, svők
FRANK IMRÉNÉL.**

fiatalembert láttak a trafikban. A szembesítés eredménytelen maradt.

A tanuk egyikben sem ismerték fel azt a fiatalembert, akit

Révész Olgával láttak a trafikban. Az eredménytelen szembesítés után mind a három gyanúsítottat szabadon bocsátották.

Bessenyei Zénónak nem kell a nyugati demokrácia, mert a nyugati reakció megrabolta Magyarországot

Bessenyei szerint a magyar ember heves természete miatt is a nyiltszavazásos terrorra van szükség

Budapest, május 19. A nemzetgyűlés mai ülését délelőtti 11 órákor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. Napirenden van a választójogi javaslat vitájának folytatása.

Bessenyei Zénó az első szónok. Apponyi Albert gróf legutóbbi beszédére visszatérve kijelenti, hogy gyermekkorától tiszteli Apponyit, mint a vallás-erkölessé, nemzeti és konzervatív politika hirdetőjét, de szomorúan konstatálja, hogy az utóbbi időkben szereplése csak a szélsőbaloldali pártok pozícióját erősíti.

Külföldön hiába keres olyan államot, amelyet az általános titkos választójog tett volna nagyvívá. *A magyar ember heves természete teszi nálunk a helyzetet mássá, mint külföldön.*

Apponyi Albert gróf leghatározottabb érve a titkosság mellett az volt, hogy ha nem szavazzuk meg a titkos választójogot, teljesen izoláljuk magunkat a nyugati civilizációtól. Ha nézzük, hogy mit kaptunk a nyugati civilizációtól és mit adunk neki, akkor azt látjuk, hogy az nekünk adósunk.

A magyar nemzet ma is sokkal büszkébb arra, hogy nem volt hajlandó a háboruban árukiásra, mintsem büszke lenne arra, amit az árulással szerzett volna. (Zajos taps a kormánypárton, a miniszterelnök is tapsol.) A kultúrembernek legfőbb feltétele a szótartás. Hát betartották a Millerand-féle levélben foglalt ígéreteket? Milyen az a nyugati civilizáció, amelyről Apponyi Albert gróf azt mondta, hogy izoláljuk magunkat tőle, ha nem szavazzuk meg a titkos választójogot.

Nem hajlandó minden fenntartás nélkül követni a nyugati civilizációt.

Akarta-e a kommunizmus alatt fakasztani Csontos Imre?

Csontos Imre előadja, hogy a Ház legutóbbi ülésén Dénes István azt mondta, hogy Karcagon üldözik a munkásokat és ez ellen a város képviselője soha egy lépést se tett. Megvádolta Dénes azzal is, hogy a nemzeti tanács elnöke akart lenni, majd később a kommun alatt a direktórium elnöke volt.

Szilágyi Lajos: Igaz, vagy nem igaz?

Csontos Imre: Azért állok fel és ki kell jelentenem, hogy ez nem borzasztó vád, hanem gazember vád. Kálmán Imre nevű ügyvéd Karcagon nincs és nem is volt. — Kálmán Imre

különben a rendőrség előtt azt állította, hogy sohasem írt Dénes Istvánnak levelet. Nem voltam a kommun alatt a direktórium tagja. Karcag városa felkért, hogy mentsem meg, amit lehet és meg is tettem.

Dénes szerint Karcag kö ete akart akasztatni

Dénes István személyes kérdésben válaszol Csontos Imrének. Csontos maga mondta beszámolójában, hogy

a földmunkásokkal szemben állandó permanenciában van a karcagi rendőrség. Azt nem is cáfolta Csontos, hogy a forradalmak egyik vezérére volt Karcagon. Fentartja azt az állítást, hogy a kommun alatt Csontos Imre azt mondta a direktórium elnökének, hogy Kálmán Imrét huzzák le, mert megérdemli.

Lendvai-Lehner István: Ez a szinaranypárt. A la Gold. Dénes István:

Kérdezze meg Kálmán Imrétől, igaz-e, hogy őt fel akarta akasztatni Csontos Imre.

Csontos Imre: Ön nem mond igazat, ön hazudik, bosszánson meg. (Derültség.)

Dénes István: Tegyen feljelentést Csontos Imre Kálmán Imre ellen, ha nem igaz, hogy fel akarta őt akasztatni.

Egy kis izgalom Dinich páfordulása körül

Szilágyi Lajos: Dinich Ödön vasárnap Karcagon azt a kijelentést tette, hogy azért hagyta ott az ellenzéket, mert meggyőződött róla, hogy akik támadják a kormányt, a Ház folyosóin, hétrét görnvednek a miniszterek előtt, ha valamire szükségük van.

Lendvai-Lehner István valamit közbeszól, amire Dinich ezt kiáltja feléje:

A szesz beszél magából. (Nagy zai.)

Szilágyi Lajos: Nem igaz, amit Dinich a nemzetgyűlés színe előtt mondott. (Mozgás minden oldalon.) Gondunk lesz rá, hogy a gyorsírói jegyzetek legalább az elnök ur kezébe kerüljenek. Dinich máskor is intézett már brutális támadást az ellenzék ellen. Ma nem állotta letagadni azokat a szavakat, amiket Karcagon mondott.

Lendvai-Lehner István: Ez az ő stílusa.

Dinich Ödön (Lendvai felé): Szentelen disznó! (Nagy zai.)

Üzletfelosztás miatt

a raktáron levő női és férfiszövet, zaug, fehérnemű, vászon, chifon, chifon betlajt, alsó és paplan lepedővászon, paplan liberti, sephir, franc, kanavász, kerton, voál, berchet, flanel, női, férfi és gyermek-harilnya, zsebkendő és rövidáru mélyen leszállított árban árusít:

RÓTH IMRE DIVATÁRUHÁZA
Csapó-utca 37., Burgondia sarok.

Szilágyi: Én voltam annak a pártokivüli csoportnak az elnöke, amelyhez Dinich is tartozott, mielőtt az egységespártba lépett volna át. Elsősorban tehát erre a tizenöt képviselőre vonatkoznak azok a vádak, amiket Dinich Karcagon hangoztatott. *Mikor kilépett, négyoldalas levelet intézett hozzánk a leghízelgőbb szavakkal bucsuzott tőlem és elismerését fejezte ki nekem.*

Dinich Ödön: Állom ma is!

Szilágyi Lajos: Nem azt mondta, amit Karcagon a fő ebél én mondtam.

Zsirkay János: A hat ökor lögött belőle! (Nagy derültség.)

Dinich Ödön (Zsirkay felé): Ostoba csirketogó!

Szilágyi Lajos: A levélben nem azt hozta fel kilépése indokául, amit Karcagon emlegetett. A képviselő ur már akkor is kétszínű intézkedést tett. Másrészt indokolta a tőlünk való kilépését és az egységespártba való belépését. (Nagy zai a baloldalon.)

Karcagon olyan kijelentéseket tett, hogy az ellenzéket hitvány-sága miatt hagyta ott. Nem tudta bevárni, hogy a tizenöt pártokivüli képviselő kimondja a felcszázását, érdemeket akart szerezeni és egyetlen volt, aki a pártokivüliek közül a kormánypártba sietett. Nem követem a gyanúsítások után, csak meglegyzem, hogy már akkor is önző politikát folytatott.

A testnevelési akadémia tanári állására pályázott.

Zsirkay János: A másik Dinich-fivér közben méltóságos ur lett.

Szilágyi Lajos: Mi nem kaptunk semmi állást és nem vágyunk semmi állásra. Kilépése előtt a képviselő ur mintegy két héttel levitt Ráckevére, ahol választói előtt a szó szoros értelmében hűséget fogadott nekem.

Isten segítségével kívül Andrassy Gyula gróf, Friedrich István, Rassav Károly is segítettek a képviselő urat a választásokon. Ha pedig kétségbevonná állításaimat.

ezek az urak hajlandók azokat a pénzüsségeket számijegyekben meghatározni, amelyeket a képviselő ur a választások előtt kapott, sőt hajlandó számijegyekben kifejezni azokat az összegeket is, amelyeket a választás után is kapott.

Zai a Ház minden oldalán.

— Én fentartom a kritikámat. — mondja ezután Szilágyi. — mielőtt a képviselő ur nyilatkozik. Minthogy azonban nem először teszi ezt és az imént is letagadta állításait... a bíróság elé fogjuk állítani. Erre nézve már bizonyos részről meg is történt az intézkedés. Az egységespárt izlésére annellátok. Annviszor emlegetik az uri becsületet, hogy most megkérdezzük az önök uri becsületérzésétől.

vajon megtürik-e maguk között az olyan képviselőt, aki ilyen átaláló módon rágalmoz?

(Zajos taps a baloldalon.)

Zsitvay elnök a gyorsírói jegyzetből megállapítja, hogy Zsirkay sértő kifejezést használt Dinich Ödönrel szemben és ezért rendreutasítja.

Dinich nem akart sérteni

Dinich Ödön: Nem is tudja elképzelni, hogy józan észszel olyan vádat emelnek ellene, hogy pártot vagy csoportot, akár pedig egy személyt becsületében akart volna megátámadni. Aki ilyen kijelentést tett róla, az nem mond valót.

— Azt mondtam, hogy talán támadták a kormányt a Házban és ugyanaznap kérvényt nyújtottak át a minisztereknek. (Óriási zaj az ellenzéken, az elnök hosszasan csöngtet.)

Egy hang: És ez kérvíselő!

Az elnök ezután napirendi indítványt tesz, amely szerint a Ház legközelebbi ülését holnap, szerdán délelőtt tíz órakor tartja. A Ház elfogadja a napirendi indítványt. Ezzel az ülés háromnegyed háromkor véget ért.

„A demokratikus blokkot azok a halottak ajánlják, akiknek szobruk van Budapesten”

Budapesti tudósítónk jelenti: A demokratikus blokk ma este a Lipótvárosi Demokrata Körben vacsorát rendezett, amelyen először

Bárczy István szólalt fel. Kijelentette, hogy ő nem törődik azzal, hogy ellene különböző támadásokat intézzenek, hogy azt mondják, hogy ő nem megbízható politikus, mert ő Budapest népének megbízható mindhaláláig. Ha tényleg bűnös Budapest, akkor ő Budapestet a büneivel együtt szereti.

Feléky Géza hangoztatta, hogy a demokratikus blokkot is ajánlják halottak: az a harminc-negyven halott, akinek szobra van Budapesten.

Vázsonyi Vilmos szólalt fel, emellett hangsúlyozta, hogy hiába terjeszti Bethlen gróf azt a legendát, hogy ő utána összedől a világ, hiszen minden kormány ezt szokta terjeszteni. A Ripka-párt egy pamfletet adott ki, amelyben az van, hogy együtt vannak Vázsonyi, Bárczy, Károlyi és Justh. — Talán mégis inkább ők voltak együtt Károlyival, kezét csókolták neki; Bethlen is szolgálta, míg ő külföldre menekült.

Pénzéért

joggal a legjobbat követelheti. Ne tegyen tehát költséges kísérleteket, hanem maradjon meg régi jelszava mellett: En csak a valódi „FRANCK”-kávépótlékot

a „kávédaráló” védjeggyel veszem.

A Morgan-csoport is tett kölcsönajánlatot Debrecennek
A Weathley-csoporttal ismét megindultak az egy hét előtt megakadt tárgyalások — Morganék kölcsöne háromnegyed százalékkal drágább a Weathley kölcsönénél

Debrecen város ötmillió dolláros kölcsönének ügyében szerencsés fordulat állott be, — nem Budapesten, ahol a miniszteriumok utvesztőin bolyong a szerencsétlen akta, hanem New-Yorkban. A nyilvánosság ugyan keveset tud róla, de így volt:

Debrecen nagy kölcsöne Amerikában is elakadt

— ami nemcsak a kormány huzavonájának, hanem az általános politikai helyzetnek is következménye volt — s egy hét előtt Debrecen olyan sürgőnyt kapott dr. Misnaijevsky Emánueltól, a kölcsönt adó Weathley-csoport Párisban tartózkodó fezőriétől, hogy

legnagyobb sajnálatára félbe kell szakítania a kölcsöntárgyalásokat.

Dr. Misnaijevsky közölte táviratában, hogy nem annyira a magyar kormány érthetetlen idegenkedése Debrecen kölcsönétől az oka a tárgyalások megszakításának, hanem egy kategorikus utasítás, amelyet New-Yorkból, a Weathley-csoporttól kapott, hogy a budapesti prágai és zágrábi kölcsönökre vonatkozó tárgyalásokat szakítsa félbe.

A város akkor bővebb információkat kért dr. Misnaijevsky-től, míg azonban ezek megérkeztek volna, a városnak a kölcsönügyben megnevezett budapesti megbízottja újabb táviratot kapott a párisi fezőrtől. Ez a távirat már arról ad hírt, hogy

a kölcsön ügye halad s Amerikából érkezett utasítás értelmében a tárgyalások tovább folytathatók.

Dr. Misnaijevsky jelzi, hogy levélben bővebben értesíti az új fordulatról Debrecen, illetve a város budapesti megbízottját.

Ezt a fordulatot a városnak a Morgan-csoport bécsi exponenseivel folytatott tájékoztató tárgyalásai magyarázzák. A Morgan-csoporttal, — a leghatalmasabb amerikai bankcsoporttal, — úgy került összeköttetésbe a város, hogy ajánlatra információkat kért Morganék bécsi exponenseitől a Weathley-csoporttól. Az információ, amelyet a Morgan-csoport Weathleyekről adott, megnyugtató. Kijelentették ugyanis Morganék exponensei, hogy

bár a Weathley-csoport nem tartozik a legelsőrangú tőkeérdekeltség közé Amerikának, arra, hogy ötmillió dollárt kölcsön adjon, mégis jónak tartják őket.

Tudnak arról, hogy a Weathley-csoport kölcsöntárgyalásokat folytat s hogy ezek az amerikai legnagyobb kölcsönökön jóval alul maradnak, de viszont nem hallottak olyan híreket, hogy ezek a kölcsöntervek teljesítőképességét.

A Morgan-csoport exponensei ezenkívül azt az információt adták a városnak, hogy

mindenki aki ebben a hónapban kölcsönt ajánl a városnak, megbízhatatlan, hazudik. Május 28-án

lesz ugyanis az amerikai tőke-csoportok egy nagy tanácskozása, amelyen elhatározzák, hogy Anglián kívül adnak-e más európai országnak kölcsönöket.

Ha ez a kongresszus elhatározza, hogy az európai államok kaphatnak kölcsönöket, akkor Debrecen is kaphat, ha azonban a határozat ennek ellenkezője lesz, hiába minden erőfeszítés, nem kaphat Debrecen amerikai pénzt.

Egyébként Morganék exponensei kijelentették, hogy — bár nem foglalkoznak ilyen kis kölcsönök lebonyolításával, — Debrecen városát olyan jónak tartják, hogy

hajlandók ötmillió dolláros kölcsön ügyében felvenni a tárgyalásokat.

Nagy vonásokban jelezték is feltételeiket, amelyek azonban — mint illetékes helyen mondják — drágábbak a Weathley-csoport feltételeinél.

A különbség a Morgan és Weathley ajánlat között mintegy háromnegyed százalékot tesz ki.

Illetékes helyen tájékoztattak arról is bennünket, hogy a város a már beszerzett információkon kívül a budapesti amerikai követségtől is kap tájékoztatást a Weathley-csoporttól. Dr. Hat-

tala, amerikai követségi titkar, — aki már a kölcsöntárgyalások megindulásakor kedvező információkat adott a Weathley-csoportról, — ma Debrecenbe érkezett, hogy a polgármesterrel utépítési ügyekben tanácskozzék. Dr. Hattala bejelentette, hogy Amerikából részletes tájékoztatást kért a Weathley-csoport felől, s a választ a legközelebbi napokra várja. Napok kérdése tehát, hogy Debrecen kölcsönadójáról a teljes és biztos tájékoztatást megkapja.

Ma különben

egy budapesti bankigazgató is járt a városházán, aki dr. Magoss György polgármestertől felhatalmazást kért, hogy Debrecen részére kölcsöntárgyalásokat folytathasson külföldön.

A polgármester azonban kijelentette, hogy egelőre ilyen felhatalmazást nem adhat, nem hagyhatja cserben a Weathley-csoportot.

Ha azonban május hó végéig csak biztatást és táviratokat kap a Weathley-csoporttól Debrecen, a polgármester a városi tanácsnak előterjesztést tesz, hogy Morganékkal is vegyék fel a tárgyalást és a budapesti bankigazgatónak is adják meg a felhatalmazást

a kölcsöntárgyalások felvételére.

Tíz bűnvádi feljelentés miatt vizsgálati fogságba helyezték Bárdi István volt gazdasági akadémiai hallgatót

Érdekes okirathamisítási és csalási ügyben fejezte be kedd délelőtt a vizsgálatot Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd. Bárdi István volt debreceni gazdasági akadémiai hallgatót a kabai esendőrség — mint már megírtuk — őrizetbe vette és beszállította a debreceni kir. ügyészségre. Bárdi István ellen tíz bűnvádi feljelentést adtak be. A feljelentések közül hatot azok a hitelezők tettek, akik többszöri sürgetésre sem kapták vissza azokat az összegeket, melyeket kölcsön adtak Bárdi Istvánnak.

A feljelentések közül egyike a leg súlyosabbnak az a feljelentés amelyet özv. Kovács Károlyné hajdu-szoboszlói asszony tett. Bárdi István ugyanis az év elején kimásolta a te-lekkönyvi hivatalban az özv. Kovács Ferencné ingatlanairól szóló kimutatót és a másolattal bejött Debrecen-be. Itt ebből 10 millió korona kölcsönt akart felvenni és annak bizonyítására, hogy a kölcsönt vissza tudja majd fizetni, felmutatta özv. Kovács Ferencné telettkönyvi kivonatát és azt mondta, hogy özv. Kovács Ferencné áll jót érte. A 10 milliós kölcsönt először Pataky István Csapó-utcai közvetítő irodájában akarta felvenni. A tárgyalások már meg is indultak és Pataky össze is hozta Bárdit azzal az emberrel, aki hajlandó volt kölcsön adni 10 milliót. A megbeszélésen Bárdi kijelentette, hogy már kevés a 10 millió és már 25 milliós kölcsönre van szüksége. A tárgyalások megszakadtak, mert a 25 milliót már csak úgy akarták átadni Bárdinak, ha magával hozza özv. Kovács Ferencné is. Bárdi természetesen nem vihette fel

Kovácsné, aki nem is tudott Bárdi manipulációjáról. Mivel Pataky nál nem sikerült a kölcsönhöz jutnia, szerencsét próbált Mandel Ernő bankbizományosnál és Suhárida Béla bankigazgatónál. A kölcsön azonban egyik helyen sem sikerült neki megkapni. Bárdi már egy negyedik helyen próbálkozott, amikor özv. Kovács Ferencnének a nevével és fedezetül kínálta a vagyonát kölcsönzettekhez. A turpisság úgy derült ki, hogy a Pataky közvetítő iroda levelet írt özv. Kovács Ferencnének a 25 milliós Bárdi által kért kölcsön ügyében.

Bárdi a vizsgálóbírósegéd előtt beismerte, hogy özv. Kovács Ferencné vagyonának és nevének jogtalan felhasználása útján akart kölcsönhöz jutni. Azzal menti magát, hogy két év óta nem tudott rendes álláshoz jutni és az anyagi gondok kényszerítették arra, hogy jogtalan uton igyekezzen pénzhez jutni. Arra a kérdésre, hogy a kölcsönt visszafizette volna, Bárdi kijelentette, hogy a pénzt mindenképpen megfizette volna.

Bárdi István az év elején megjelent az egyik nagyobb biztosítónál és bejelentette, hogy az anyósa, Balogh Sándorné 138 milliós biztosítást akar kötni. A biztosítónál adtak Bárdinak egy ajánlást azzal, hogy azt az anyósával irassa alá. Bárdi az ívet ráhamisította az anyósa nevére. Az ívet beszovalgáltatta és felvette, mint üzletszerző, a biztosítótól a 138 milliót már jutalékokat.

Bárdi István kihallgatása után vizsgálati fogságba helyezték.

A sárospataki főiskolai kórus Debrecenben

Hangverseny és táncestély a Bika disztermében.

Szerdán délelőtt érkezik Debrecenbe a bodrogparti Athén, Sárospatak hírneves főiskolájának énekkara, hogy a debreceni főiskolai kántus meghívásának eleget téve, két napig időzzék Debrecen és a debreceni kollégium vendéglátó falai között.

A vendégeket az állomásnál a kántus fogadja s a kölesönös üdvözlések után a kollégiumba vonulnak. Innen ismerkedő, közös ebédre a Lókodi-vendéglőbe mennek, majd megtekintik a város nevezetességeit.

A sárospataki kórus debreceni tartózkodásának legvonzóbb pontja lesz a szerda esti táncsal egybekötött hangverseny az Arany Bika disztermében. A debreceni közönségnek, amely annyi szeretettel pártfogolja a dalegyesületeket, most alkalmat nyílik két kitűnő theológus énekkar szebbnél-szebb énekszámokban gyönyörködni. A magas színvonalú műsor valamennyi száma művészi élvezetet és szórakozást ígér. A kedvelt kántus hangverseny estélyét Debrecen közönségének meleg érdeklődése kíséri.

Az estélyre jegyek a Méliusz könyvkereskedés pénztáránál s este a jegypénztárnál válthatók. Akik tévedésből meghívót nem kaptak volna, a kollégiumi egyetemi internátus I. 9. szobájában reklamálják.

Az estély műsora a következő:

1. „Hiszekegy...” Énekl. H. Bathó János theol. ének- és zenetanár vezetése mellett a sárospataki főiskolai kórus és a debreceni kollégiumi kántus. 2. Beschnitt: „Rajnai ut”. Szigethy Gyula 3. é. th. kántus praeses vezetésével énekl. a debreceni kollégiumi kántus. 3. Dr. Szentpéteri Kun Béla felügyelő tanár beszéde. 4. Petőfi-Székács Gyula: Szeptember végén. H. Bathó János theol. ének- és zenetanár vezetése mellett énekl. a sárospataki főiskolai kórus. 5. Petőfi Sándor költeményeiből szaval Boda Ferenc debreceni 4. é. theológus. 6. Huber-Erkell: „Hunyadi ábránd”. Zongora trió. Előadják: Császár József sárospataki theológus (I. hegedű), Nagy József sárospataki theológus (II. hegedű) és H. Bathó Lenke zenetárnő (zongora). 7. Komoly szavaltat. Nemesik Ede sárospataki hittanhallgatótól. 8. Beriot: IX. Concert. Előadja: Császár József, sárospataki theológus, zongorán kíséri: H. Bathó Lenke zenetárnő. 9. Beschnitt: „Osszán”. Énekl. a sárospataki főiskolai kórus. 10. Vigszavaltat Békó Zoltán sárospataki theológustól. 11. Astholz F.: A vadász gyönyöre. Énekl. a debreceni kollégiumi kántus.

A Futura kiegyezett a malmokkal

Tizenötmilliót kapnak a malmok a Hombár likvidálásakor

Budapesti tudósítónk jelenti: A fővárosi és vidéki malmok milliókat kitevő követelésüket akarták per utján érvényesíteni a Futura szemben. Ez a követelés abból állott elő, hogy a malmok éveken keresztül öröklték föl az ellátatlanok részére beszerzett állami gabonát s a Futura a bérörléssel adós maradt.

Saját készítésű
fehérműek
HERMAN és FRIEDMANNAL
Piac-utca 10.

Közel ötvenmilliót követeltek a malmok és perbe akarták hívni a kincstárt is, mert az örléssel tulajdonképpen állami megbízást teljesítettek. A kormány megbízta Prónav államtitkárt, hogy tárgyaljon a malmokkal. Hónapokon keresztül folytak ezek a tárgyalások, amelyek során a malmok követelésüket 35 millióra mérsékeltek, végül azután beérték azaz, hogy 14 százalékos bérörlést fogadnak el a számítások alapjául s így aztán létre is jött

az egyezség és a Futura a malmoknak közel 15 milliót koronát fog fizetni tartozása kiegyenlítéséül.

Az egyezségileg megállapított összeget a Hombár likvidálása folytán előállott fölöslegekből egyenlítik ki. Ez az egyezség fogja siettetni a Hombár fölszámolásának végleges befejezését, mert tulajdonképpen a malmok követelése volt az akadály, hogy még most sem tudják befejezni a Hombár fölszámolását.

Tiziano-kép Debrecenben

Baltazár püspök megbecsülhetetlen ajándéka a kollégium számára

Kevesen tudják még s így bizonyára hatalmas feltűnést fog kelteni, hogy a kollégiumnak eddig is nagybecsű ereklyéket őrző anyakönyvtára pár nap óta egy megbecsülhetetlen műkincsre tehető ódon boltíve alatt: az olasz renaissance halhatatlan mesterének, Tizianonak egyik nagyszabású alkotását.

A kép, amely Tizianonak kevésbé ismert vásznai közé tartozik s Jézus sirbátételét ábrázolja, Baltazár püspök révén került a debreceni kollégium birtokába. Egy dúsgazdag amerikai tisztelője ajándékozta fel a képet a püspöknek, de az önzetlen lelki főpap elhárította magától a megtiszteltetést s a sokszázmilliót érő műremekét a kollégiumnak juttatta.

A Tiziano-kép egyelőre a kollégium második emeletén lévő anyakönyvtárban kapott helyet, ahol — sajnós, eléggé hozzáférhetetlenül — már régóta őrzik Csokonaiak Ferenczi által faragott márványszobrát, valamint Zichy Mihálynak „Krisztus és a pápa” című rendkívül érdekes képét.

Mint jól értesült helyről hallottuk, a kép, amely egyelőre vaszonhuzattal beborítva hever a könyvtár egyik sarkában, a Déri-múzeum Debrecenbe érkező kincseivel együtt fog kiállításra kerülni. Bizonyára akkor is, azután is számos műértőt fog Debrecenbe vonzani városunknak ez a legújabb és kiváló értékű nevezetessége.

Lédererné férje ítéletének hírére öngyilkosságot kísérelt meg

Szerelemtől duzzadó bucsulevelet irt halálraitált urához Léderer a kormányzóhoz fordult kegyelemért

Budapest, május 19. Hétfőn délelőtt tizenegy órakor ért véget az ítélethirdetés a honvédtörvényszéken Léderer Gusztáv büntügyében. — Délben tizenkét órakor a Markó-utcai fogházban ülő Léderer Gusztávnak már tudomására jutott, minő büntetést szabtak férjére.

Az asszony eddig állandóan azt hangoztatta, hogy lehetetlenség, hogy férje akasztóiára jusson

és mindig azt mondta, hogy ő sem kaphat halált, csak valami súlyosabb büntetést. — Léderer Gusztávné, amikor meghallotta férje halálos ítéletét,

hisztérikus göresöket kapott, különösen amikor azt is megtudta, hogy férje elutasította magától a felelősség jogát és megnyugodott a halálos ítéletben.

Délben az asszony már ebédjéhez sem nyúlt hozzá. Jajveszélve siránkozott magános cellájában. Délután három órára járhatott az idő, amikor a szolgálatot teljesítő fegyházőrök észrevették, hogy az asszony elhallgatott. A női osztály celláinak folyosóján szolgálatot teljesítő fegyházőr a kémlelőlvukon belesett Léderernéhez és ekkor látta, hogy

az asszony köténye zsinóráját nyakára csavarta és cellája ágyán fojtogatja magát.

A börtönőr azonnal rányitott Léderernére, de nagy viaskodásba került, amíg az asszony vakaról le tudta szedni a kötény zsinóráját.

— Hagyjanak meghalni! Hagyjanak meghalni! — kezdett kiabálni Lédererné. — Nem bírom ezt tovább! Nem bírom!

A fogházőrség azonnal jelenlést tett Lédererné öngyilkossági kísérletéről a fogház vezető ügyészének, dr. Kovács Péter ügyésznek, a lelkésznek. — Az ügyész a lelkésznek azonnal felkereste Léderernét, lelkére próbált beszélni, de az asszony hosszú ideig nem lehetett megnyugtatható.

A cella asztalán ott fekiadt bucsulevele férjéhez címezve: „Drága egyetlen Gusztim, — szökött a levél, — szívből megbocsátom neked, amit ellenem föltárgyalásodon elkövettél. Nem tudok rád haragudni, mert még mindig te vagy az én egyetlenem, te vagy akit eddig életemben egvedül szerettem. — Most is nagyon szeretlek, drága Gusztim. Én most meghalok. Elmegyek utánad. Ezzel akarom megmutatni, hogy mennyire tudlak szeretni. Viszontlátásig ölel a te Mauzid.”

A levél természetesen nem jutott Léderer Gusztáv kezéhez.

Az asszony kijelentette, hogy nem tesz le az öngyilkosság gondolatáról, ezért a fogház vezetősége

URÁNIA MOZGÓBAN
május 22-én, pénteken
A római zarándok-ut.

intézkedett, hogy állandóan éberen vigyázzanak Lédererné cellája előtt.

Léderer Gusztávnak az ítélet kihirdetése után védője, dr. Kugel János megbeszélte, hogy kegyelmezésért fordulnak a kormányzóhoz.

A védő kedd délelőtt már be is nyújtotta a kegyelmi kérvényt a kormányzó kabinetirodájába.

Diákzavargások a bécsi műegyetemen

Bécs, május 19. Ma reggel a műegyetemen nagy csapat német nacionalista frontharcos botokkal felfegyverkezve előállt a teljéről. A menet élén egy hatalmas plakátot emeltek magasra. A plakáton ez volt a felírás: **Zsidó szemtelenség! Ki kell verni a zsidó diákokat a főiskolákról! A német nemzeti diákok önvédelemből tegyverhez nyulnak!**

A műegyetemről két tanár kiölt a lármás nacionalista ifjuság közé és esendesítette a diákokat. A frontharcos diákok azonban előlították a kaput és hozzáálltak az igazoltatáshoz.

Később néhány zsidó diákot mégis bebocsátottak, mikor aztán néhányan már benn voltak, behatoltak a tantermekbe és botokkal kivertek őket.

Egy technikust, aki nem zsidó, de nyíltan megmondta, hogy szociáldemokrata, kegyetlenül everték. A rektor intézkedésére délelőtt 11 órakor a tanárok beszántették az előadásokat, a rektor hivatali tisztviselő távozásra szólították föl a diákokat és a kapukat bezárták. Valószínű, hogy a műegyetem egy időre zárva marad.

Visszataszító állatkinzás folyik Debrecen utcáin

Nap-nap után tanui lehetünk azoknak a féktelen durvaságoknak, amelyek az erkölcsi zűlés, az eldurvulás béléget nyomnak rá utcáinkra. A lélek durva, szennyes szenvedélyei tombolva törnek át a kultúra korlátain és a felszabadult, lappangó szenvedélyek visszataszító megnyilvánulásokban jelentkeznek.

A sok eset közül csak egyet akarunk most szótarteni és ezt az államrendőrség ügyelmébe ajánljuk. Ez a vérlázító állatkinzás, melyet a minden emberi érzésükből kivetkőzött kocsisok és hajcsárok követnek el a járókelők szemé láttára. Ha egy jó érzésű ember kedden, a hetivásár napján kint jár az utcán, vér szökik az arcába a kegyetlenségek láttára. A durvalelkű hajcsárok a járnai is alig tudják gyenge kis borjúknak a farkát tördelik, ütök verik, hogy menjen kényszerítsék. A nagyobb állatokat farkóbotokkal ütök olyan erősen, hogy a szegény állatok keservesen bögnék fájdalomkában. Ha valaki megszánja a szegény állatokat és kérdőre vonja a durva hajcsárt, ocsmány káromkodás kíséretében válogatott gotombaság a felelet. Az ütések pedig most már „csak azért is” zápor módra hullnak a nyomorult páriákra. Az ember aztán ilyenkor komolyan gondolkodhat azon, hogy melyik a nagyobb

állat, az ökör-e vagy a hajúcsárja?

A múltkor az egyik forgalmas utcán fával rakott szekér haladt, a nyomorult, rosszul táplált lovak megálltak, hogy ziháló tüdővel új erőt gyűjtsenek. A kocsis, akiben egy kicsit talán dolgozott a pálinka is, elővette ostorát és a boldogabb végével nekiluzakodva, verni kezdte a lovakat. A súlyos szekér előtt kimerülve, tehetetlenül, a félelemtől és fájdalomtól reszketve kapkodták fejüket a lovak a zuhogó litésekre. Rémülten nekikéngrottak a hámnak, de nem bírták megmozdítani a súlyos szekeret és remegő inakkal álltak a rud mellett. A durva kocsis ocsmány káromkodással verte tovább szegényeket. Rémült, nedves szemük láttára felforr a düh az emberekben és méltatlankodó, fenyegető kiáltások röpültek a kocsis felé. Egy kis iskolás leány, akit a csődület odavonzott, a vadállati jelenet láttára keservesen sírva fakadt és elszaladt, hogy ne nézze tovább a kegyetlenséget.

Száz és száz hasonló esetet lehetne felsorolni. E kis cikkkel csupán az államrendőrség figyelmét akarjuk felhívni, hiszen a rendőrség a multban is szigorúan járt el az állatkínzókkal szemben.

B. M.

A meztelenség kultusza Párisban

Abol a féktelen szabadság tombol.

Páris, május hó.

A féktelen szabadság és szabad feletlenség otthona a párisi éjszaka, amelynek kultuszát a könnyű művészetek vilányfényben ragyogó palotái napról-napra, estéről-estére új ötletekkel, trükkökkel és millió áldozatokkal igyekeznek fentartani és növelni. A mulatókban, varietékben megszűnt a régi kabarészerű, felvonásokra osztott műsor, a látványosság jött divatba és revüikben kapcsolják össze a táncot, komédiát és akrobata-mulatókat, amelyeknek főmotívuma azonban ma denütt a meztelenség, a női test kultusza. Ebben versenyeznek egymással a párisi varieték, elsősorban a Moulin-Rouge, Casino de Paris és Folies Bergère, amelyek egymást és önmagukat mulják felül a harmate-nogyven képből álló revüik kiállításában.

A rendezés mindent elkövet, hogy a meztelenség kultuszának látványát fényhatásokkal, dekorációkkal elleplezze és sikerül is a jó ízlés határain és a művésziesség keretein belül maradni, — természetesen párisi értelemben, — mert a leplezetlenségnek ez a mértéke másutt rendőri, erkölcsre lé-szeti szempontból teljesen lehetetlen volna. A Moulin-Rouge egyébként annyira megy a merészségben, hogy még vallási vonatkozású képeket is pertraktál a meztelenség gloriifikálására. Szent Antal megkísértése a címe az egyik jelenetnek, amelyben megfelelő dekoráció mellett, tánc- és zenekísérettel viszik kísértésbe a sivatagban vándorló szentet a hiányosan leplezett, helyesebben tökéletesen leplezetlen nők.

Felrobbant a győri viaszkosvászongyár celluloid raktára

Hárommilliárd a kár — Ha nem ebédidő alatt törté-nik a robbanás, a kétszáz munkás menthetetlenül elpusztul

Győr, május 19.

Kedd délután 1 órakor a Gyárvárosban Grág M. és Fiai léle viaszkos vászonárugyár celluloidraktára felrobbant. A raktárban mintegy másfél vagon celluloid volt felhalmozva. A robbanás valószínűleg úgy történt, hogy a celluloid hulladékok közé olajos rongy került. A robbanás a szomszédos műbörgyárat majdnem teljesen rombadöntötte, elpusztította a viaszkos vászonárugyár tetőzetét, szétroncolta az összes ablakokat, teje-

sen rombadöntötte az üvegszerítőt és derékban törte ketté a gyár egyik hatalmas kéményét. A robbanás leszedte a gépház tetőzetét, a gének azonban nem sérültek meg. A celluloidraktár teljesen megsemmisült. A kár körülbelül 3 milliárd korona. A robbanás a déli munkaszünet alatt történt és így mindössze egy súlyos és 9 könnyebb természetű sebesülés történt. A rendőrség és a tűzoltóság a tűzvészalapot holnap tartja meg.

A tempói szertartás profanizálásának tünnék fel másutt a Moulin-Rouge revüjének „Messe noire” című képe, amelyben a Sátánnak áldoznak az orgiák papnői. Fekete-kámszás papnő, dícsőti kis oltár előtt ájtatos zsolttárral a Sátánt, amikor a hátré-arsanyozott kapuja szétnyílik és a szárnnyatlan angyalok serege válik láthatóvá a Rossz oltára előtt. Dominó-szerű fekete eszükében vonulnak fel a papnők az oltár előtt, imájuk végetével szétbontják köpenyüket, amelyek belső aranydíszítése alól merészen bontakoznak ki a női formák. A milliók megfelelően vonulnak fel a Rossz virágai, akik a bachánszűkökkel együtt körüláncolják a Sátán oltárát. A zsolozsma után a Rossz harcba keveredik a Szépség papnőjével, letér-erj és a mélységbe dobja, a bukás után pedig fináléképen keresztrefeszítve, krisztusi pózban emelkedik fel a mélységből a legyőzött Nő.

Ezt a jelenetet más országban előadni lehetetlen volna, — a párisi közönség azonban tapsol és a Moulin-Rouge revüjének hetek óta a legnagyobb sikere van Párisban. A Casino de Paris hiába vonultatja fel a legjobb művészi gárdát, Mistinguettel, a legnépszerűbb párisi művésznővel az élen hiába mutat a Folies Bergère még több meztelenséget, a rubinvörös fényárban uszó forgó-szénalom kerék felé tódul esténként a legnagyobb közönség.

A párisiak nem látják az erkölcs sérelmét a szerelmnek ebben a nyílt városban sem, amely a mulatók foyer-jában, a jazz-band zenéje mellett folyik. Az előadás félórás szünete alatt áltáncosnók serege lép el a varieték nagy csarnokait és merészen karolnak a legelső férfiibe, akivel találkoznak. Nyíltan árusítják a szerelmet, — aminthogy nyíltan esattannak a esők Páris utcáin és kávéházaiiban is. A nagy embererdőben ezt különben nem is lehet csodálni, — hiszen az ismeretlenség bátorságot ad erre mindenkinék. Nappal is esőköloznak, egymást átkarolva a párok a kávéházakba és az utcán, ami már annyira megszokott, hogy csak az idegennek tűnik fel az első hónapban.

Az ismeretlenség a nagy metropolisban a féktelenségnek teljes szabadságot biztosít és a párisiak élnek is ezzel a szabadsággal, — bár ezt a mi fogalmaink szerint visszaélnék is mondanánk.

HIREK

Hajnali beszélgetés a világotuzóval

— Elmegyek édes cimborám, el én, a kutyádját, most már aztán igazán nem maradok. Végredményében is előbb-utóbb már el kell indulni magam-talja gyerekeknek. Eddig csak slukkoltam valahogy ezt a vidéket, az embereket meg állatokat, akik jó zsírosan botyognak ebben az áldott pállottsá-gban. De most már nem bírom tovább. Hagyjam beszélni barátomat éllel háromkor, a sölt és üres kávéház ter-vezésén, a jó, hűvös szobában.

— Tulajdonképpen már elkéstem egy kicsit, kérlek alázatod. Tavalyelőtt Konstantinápolyba szerettem volna le-menni, hogy megnézzem a cirádákat és osztonesarnokokat, meg a tengert, kerlek, a zöld tengert, amiről regényi és tologok írni. Képzeli el egy regényt, aminek leger a főhőse és sárjája, meg halak lesznek a melékalakok. Egy borna legho is szerepelni fog, olyasmi lesz az egész, mint valami kis kábulat egy üveg görög bor után. Mit szólsz hozzá?

— Nem mondom, kérlek...

— Epen ezért. Szeptemberre Skat-dináviába megyek kis barátom, oda fel kérek, a jó, hideg, szőke emberek közé. Elég volt már a Keletről, nekem fűzőtökös levegő kell, amiből könnyű teleszívni a tüdőt. Ott kezdek hozzá, ahol a négyköteteshöz. Valami kis dereglyetűben jögom írni, képzeld csak, majd egyedül ringok a Jordán, a levegő átúlszó és világos, mint a kristály. Ott fogom írni azt a négykötetést, amiben minden benne van, az Flet meg a Hatál, tudod, mikor áprilisban letagynak a rügyek, az egész tréning, amibe ilthon elpusztul-unk. Valami erős norvég nő lesz mellettém, hűvös-kezi, világos-lepi, széles-esipőű, tudod, amilyen ott kell...

— Készségkivül...

— Aztán a gyarmatokra megyek. Algír, Tunisz, Marocco. Mert egyszer már tentartás nélkül akarom a napsu-gorát magambalcheli, ott a trópusi homokon, a daltolaluk tövén. A szerelemről csak ott lehet írni, a jó nyava-lyatörös szerelméről, amilyen még nem volt, csak kelene, hogy legyen. Forrjon mináén, mikor én azt a re-gényt írom! Nem gondolod, kérlek...

— Azt hiszem...

— De az sem lehetetlen, hogy Ame-rikába indulok. A tőke és a munka grandiózus tusáját ott akarom épposszá gyúrti a felhőkarcoló, luksuszpaloták és gyárkéményerdők között. Füst, ro-hadás, zsivaj és az emberhájsza apoka-lipszise lesz ez a könyv. A géptechnika véges lendületének kitejéző gestusa, valami olyan, ami legalább husz esz-tendőre tisztázni fogja a dolgokat...

— Beszö zsebedből lapos könyvokos üve- get húzott elő. Hátracsapta homlokán koccos hajfűrtjét, amit játékosan zlidt a hajnali szellő.

— Mindjárt négy óra, kérlek, — jegyeztem meg szelíden, — mehetünk haza.

— Borátom zsebébe csuszattatta az üres üveget.

— Látlak még indulás előtt? — kér-deztem.

— Valószínű. Egyébként neked írni fogok. Te megérdemled.

— Köszönöm.

Barátom fülemhez hajolt:

— Apropos, kedvesem, adj három-czer koronát, kapupénzre.

— Parancsolj.

— Köszönöm.

— Szervusz.

— És barátom, a nagy világotuzó, lú-s-son imboldogva megindult a vasút felé. Mostanában a váróteremben ta-kik, mert nincs pénze lakásra.

(F. L.)

— A város jog- és pénzügyi bizott-sága május hó 20-án, szerdán d. u. 4 órakor a városháza tanác-termében ülést tart a következő tárgysorozat-tal: 1. Előterjesztés különböző függő-hitelek igénybevéte tárgyában. 2. A Debreceni Iparos Delegylet kérelme támogatás iránt. 3. A volt 39. gy. e. szoborbizottságának kérelme támoga-tás iránt. 4. Az Országos Közművelő-dési Tanács megkeresése tagjai be-é-pés iránt. 5. A m. kir. vallás és közok-tatásügyi miniszter ur leirata a II. sz. gazdasági népiszkola épülete ügyében. 6. Békésvármegye átirata a szegény-ügy és gyermekvédelem országos rendezése tárgyában. 7. A debreceni képzőművészek kérelme a Művészház anyagi támogatása iránt. 8. A Deb-receni Patronage Egyesület jelentése az 1923-24. évi működéséről. 9. Elő-terjesztés a vízvezeték bevezetési kö-telzettségnek újból életbejuttatése iránt. 10. Előterjesztés a Király-u-nak csatornadíj fizetés szempontjából az I. körzethe beosztása iránt. 11. dr. Ko-vács Béláné felebbezése telek meg-osztás iránti kérelme ügyében hozott tanácsi határozat ellen. 12. Egyéb esetleges folyó ügyek.

— Vigszínházban a Tiznarancsolat.

— Dr. Tamássy Géza tisztú orvos vetített képes előadása. Az Országos Közegészségügyi Egyesület debreceni osztálya ma tartja délután 6 órai kez-dettel nyilvános felolvasó ülést az egyetemi Közegészségügyi intézet tan-termében (Bozskay-tér 1. DMKE, II. emelet). Ez alkalommal dr. Tamássy Géza tisztú orvos a Jó és rossz la-kásviszonyokról tart vetített képes előadást. Az egyesület felkéri ugy tagjait, mint a nagyközönséget, hogy ezt a már tárgyánál fogva is minden-kit érdeklő előadást hallgassa meg. Az előadások látogatása díjtalan. Az egyesület ezután hív meg minden ér-deklődőt.

A Margit-fürdő nyári szabaduszodája
f. hó 16-án megnyilt.
Idény- és havi bérletek, kedvezményes fűzetjegyek az uszoda pénztáránál válthatók.

— **Nevezések a Békessy Béla emlékversenyre.** Lezárultak a 24-i országos kardvívó verseny nevezései. Itt közöljük a verseny résztvevőinek névsorát. Budapestről: vitéz Tersztyánszky, Rády, Mészáros Ervin, vitéz Uhljari, dr. Polónyi, dr. Borsos, Kóczy, Hollóssy, Petschauer, ifj. Horthy, dr. Pál, dr. Schweder, Gfeller, Kiss S., Ranzenberger, Dunay Bertalan, Gadó, Parragh, Mitley K., Tihanyi, dr. Gombos, dr. Kovács György, dr. Kovács Andor, Erdélyi L., Sugár, Lévay, Bogen, Gykaisz, Széchy, dr. Tóth Péter, Kecskemétről: Vincze Andor, Barcza József, Bertalan L., dr. B. Kiss Kálmán, Hódmezővásárhelyről: Gönczy Lajos, Szilágyi László, Bangha B. Vácról: Karlener, Szegedről: Fischer M. Győről: Meijner J. Miskolcra: vitéz Zalay, vitéz Akay, Roszkay, Herz. Kisvárdáról: Debrecenből: Bechner, Idrányi, dr. Balogh L., Káhnitzky, dr. Majerszky Jenő, Majerszky Béla, Nadányi L., Simon F., Füzessy Péter. A verseny győztesét igen nehéz megjósolni. Véleményünk szerint Gykaisz, Tersztyánszky, Uhljari, Rádi, Mészáros és Petschauer között fog eldőlni az elsőség kérdése. A verseny jegyeit Lőkövits Arthur ékszerüzletében lehet kapni. Verseny után 9 órakor az Arany Bika üvegtermében a pesti vendégek tisztelőtára társasvárosa lesz, melyre ezúton hívja meg az elnökség a club tagjait és barátait családtagjaikkal együtt. A vacsorán résztvevők e szándékukat a clubhelyiségben és Lőkövits Arthur cégnél kitett íven jelezzék be. Egy teríték 60.000 korona.

— **A földművelésügyi miniszter a marokkói sáska elleni védekezés tárgyában** kiadott körrendeletében a sáskairtatásnál igénybeveendő fuvarnak napidíját 200.000 koronában, a napszámhátré 50.000 koronában állapította meg. A fuvardíjba beleértendő a kocsi díja is. A vállalkozó fuvaros és napszámos köteles lesz élelmezéséről, a fuvaros azonkívül lovának takarmányozásáról is gondoskodni. Minden pár lóval naponként 8 órát kell dolgozni, nappal vagy éjjel aszerint, amint a méltányos beosztás és az egyes munkacsoportok váltakozása azt megkívánja. A városi tanács felhívja az érdekelteket fuvarosokat és napszámosokat, hogy amennyiben ilyen egyzség mellett az esetleg szükséges váó sáskairtatási munkálatoknál részt ohaatnak venni, ezt a szándékukat az I-ső fokú közigazgatási hatóságánál (Kossuth-u. 20., földszint 45. sz. szoba) sürgősen jelezzék be. Amennyiben kellő jelentkező nem lenne, úgy megfelelő számú fuvarosokt és napszámosokat rendelni ki.

— **Gyujtogatás szereléből.** Karsay László kabai földmives kihallgatását, akét gyujtogatás gyarmja miatt kísérték be vasárnap a debreceni kir. ügyészségre, ma délelőtt bejelezte Takó Ferenc dr. vizsgálóbírósegéd. Karsay László előadta, hogy a feleségét hiútlanságon kapta és ezért elzavarta a házából. A felesége haza ment az anyjához és azóta az anyósával, Farkas Lászlónéval állandóan a romlására tör. Az anyósom szénakazlót — mondta Karsay — valaki felgyújtotta és az anyós csak úgy rajtam bosszút állon, a csendőröknek azt mondta, hogy én gyujtottam fel. Karsay Sándort a vizsgálóbírósegéd kihallgatás után előzetes letartóztatásba helyezte.

— **A Kézműiparosok és Kereskedők Országos Szövetségének** debreceni csoportja e heti felolvasó estélyét ma, szerdán este 8 órakor tartja meg klubhelyiségében. (Royal.) Az estélyre a tagokat és családtagjait szívesen látják.

— **Felhívás a földbérletkötő.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli a minisztérium rendeletét, az 50 kat. holdon aluli haszonbérletek után fizetendő haszonbérletek tekintetében. Miután az ide vonatkozó rendelkezések ismerete, minden érdekelte haszonbérletre nézve rendkívül fontos. — A földbérlet egyesület felhívja az érdekelteket, hogy a szükséges felvilágosítások végett, forduljanak az egyesülethez, József királyi herceg-utca 35. szám, első emelet följára.

— **A hajduszávi anyagyilkosság.** A múlt év októberében bírásít ízalmat kellett Hajduszáviaton egy anyagyilkosság: Máthé Sándor hajduszávi földmives bestialis kegyetlenséggel meggyilkolta édesanyját, öz. Máthé Jánosné. A gyilkos fiút a tett követése után letartóztatta és a debreceni ügyészség fogházába állította elő a csendőrök. Máthé ügyében most készült a vádirat s így ügye rövid időn belül bírálásra kerül.

— **Egy községi öregasszony bestialis módon lefejezte unokáját.** Észékről jelentik: Kisköszeg községben Kozák Katajn 60 éves asszony kis unokáját, akinek gondozását rábízták a felelti dühében, hogy a kis gyermek székelt, kegyetlen módon meggyilkolta. A szörzoros értelmében lefejezte és azután öngyilkossági kísérlettel saját magát felvágta, úgy, hogy a belei kifordultak. A gyilkos öregasszony, akinek sebtét összevarrták és akit kórházba szállítottak, az elkeseredett apa és a faluslak agyon akarták verni és csak a csendőrök mentették meg a megméséltől.

— **Vigszínházban a Tizparancsolat.** — **Budapesti hölgyek díja a Békessy emlékversenyen.** Jólleső kedves figyelemben részesítették a budapesti hölgyek a Békessy Béla Vívó Club vezetőségét. Egy gyönyörű nagy ezüst serleget küldtek a 24-iki Békessy Béla emlékversenyre tiszteletdíjjal. A kísérő sorokat itt közöljük: A budapesti Kerepesi-úti temetőben állsza örök álmát Békessy Béla huszárszázas, aki a holdog béke idejében dicsőséggel hordozta körül a világon a magyar kardot, mindenhol tiszteletet, megbecsülést szerezve annak. Ugyanezzel a habérvözte karddal kezében ádozta fel nemes életét a harc mezején hazájáért, mindannyiunkért, értünk, magyar anyákért! Mi, itt maradottak, akik elfogadtuk tőle és amny ezer derék társától e legnagyobb áldozatot, örök áldásainkka mindannyiójuknak. Szívünk sugallatát követjük, amikor hálás kegyeletünk jeléül az ő dicső emlékének szentelt versenyre egy szerény díjat felajánlunk. A budapesti és debreceni hölgyek egymás mellett álló díjai bezzédes tanuságtétel amelleit, hogy nem kell fényünk Trianontól, mert vannak emlékeznit tudó magyar anyák, akik harcra, verekedő öklü ifjakat neveljenek ennek a szegény hazának.

— **Meg akarták zsarolni Pola Negrit.** Amerikai lapok jelentése szerint feltűnést keltő botrány foglalkoztatja a Los Angeles mellett fekvő Holly Wood filmváros közönségét. Brastine Valse 24 éves filmszínésznő, ki a megszólalásig hasonlít Pola Negrihez, a világhírű filmdivához, vallomást tett a rendőrhatalóság előtt, hogy egy filmvállalat szerződést kötött vele, hogy erkölesten és obszcén pozíciókn engedie magát lefényképeztetni, hogy ezeket a filmeket Pola Negri nevével hozhassák forgalomba. A tulajdonképeni célja ennek a manővernek az volt, hogy ennek a kompromittáló képeknek segítségével nagyobb szabású zsaroló hadjáratot indítsanak a rendkívül gazdag Pola Negri ellen. A rendőrség Los Angelesben letartóztatott négy embert, akik a híres filmszínésznő ellen tervezit zsaroló hadjáratban résztvettek.

— **Térzene.** A katonai zenekar Nőth Antal főkapitány vezénylese alatt csütörtökön délután 6 órától 7 óráig a Szent Anna-utczán terezenét tart, a következő műsorral: 1. Ferjentsik-induló; Nőth Antal. 2. Szép város Kolozsvár; Kálmán I. 3. Három a kislány; Keringő Schubert—Berté. 4. A költő és paraszt; Nyitány. Suppé F. 5. Szép melódiák. Egyveleg. Nőth A.

— **Negyvennégy csecsemő pusztult el egy newyorki gyermekmenhelyen.** Newyorkból jelentik: Helen Geisenvolk asszonyt, egy newyorki gyermekmenhely igazgatóját a rendőrség letartóztatta, mert fejelentette, hogy a gondjaira bízott csecsemők közül egyre többen pusztulnak el gyanus körülmények között. A vizsgálat megállapította, hogy az igazgató a legembertelenebb módon bánt a kisdedekkel. Néhány csecsemő holttestét exhumáltak és az orvosok megállapították, hogy a csecsemők halála erőtlenedés és táplálék hiánya miatt következett be. Helen Geisenvolk intézetébe leginkább szegényebborsu munkásnyak és olyan családok adták gondozásra csecsemőiket, akiknek életviszonyaik nem engedték meg, hogy csecsemőiket felnevelhessék. Különösen olyan munkásaladok gyermekei voltak ott, akiknél úgy ez apa mint az anya egész héten lakásuktól távol voltak kénytelenek munkába járni és gyermekeiket csak ünnepeken láthatták. A menhely személyzete terhelően vallott az igazgató ellen. Előadták, hogy legutóbb is egy kis négyhetes gyermeket a falhoz vágott, mert a gyermek szülei nem küldték be rendszeresen a nevelési díjat. A többi csecsemőket is éhezette és rendszerint tiszta üres teával etette, vagy a táplálékot egyáltalában megvonta tőlük. A büns igazgatót a rendőrség letartóztatta. A menhelyet feloszlatták és a még ott talált csecsemőket kórházba utalták.

— **Vigszínházban a Tizparancsolat.** — **Halálos villámcsapás.** Sopronból jelentik: Vasárnap délután nagy viharban Rudics János sopronmegyei nagybérlő két béreessel ökrös szekéren és néhány ökörel Ivánból Pusztacsafad felé tartott. Pusztacsafadnál a sűrű villámcsapások az egyik szekéren ülő Tóth István nevű 17 éves bérest és az egyik befogott ökröt agyonstjották. A szekér után mintegy 20 lépésnyire haladó Vargha István bérest is földre stjották a villámcsapás és mintegy 15—20 lépésnyire eldöbta. Ugyanekkor az egyik közeli házba is belecsapott a villám.

— **Beismerő vallomást tettek az ékszerolvajok.** Hirt adtunk arról, hogy a budapesti rendőrség a debreceni ügyészség körözvénye alapján letartóztatta Császi Kiss Róza és Gervai Péter hírhedt ékszerolvajokat és betörőket, akik az ország egyéb városain kívül Debrecenben is követtek el betöréses lopásokat. A tolvaj párt a debreceni ügyészség fogházába szállították. Dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd ma hallgatta ki Császi Kiss Rózát, aki elmondta, hogy a lopásokat ő leplezte le, mert összeveszett barátjával, Gervai Péterrel. A nő maga ment a detektivekhez és kérte, hogy tartóztassák le őket a lopások miatt. Császi Kiss Róza teljes beismerő vallomását megismételte a vizsgálóbíró előtt is.

— **Megjelent a debreceni Tisza István Tudományos Társaság almanachja.** Ez az almanach a társaság megalakulásától az 1925. évi közgyűlés idejéig történeteket foglalja vázlatosan magában. Ha ezekre az esztendőkre vizszoztokintunk, megállapíthatjuk, hogy a tisztántuli társadalom nem marad a

társaság törekvéseivel szemben érzéketlen. A társaság Debrecen és környékét ismét azzá akarja tenni, ami volt: a magyar szellemi élet vezérlő lényezőjévé. Az almanach szerkesztője, dr. Tóth Lajos egyetemi tanár pontos és jó munkát végzett. Az almanach tömör és áttekinthető összefoglalása a társaság négy éves működésének és számot tarthat minden kultürember érdeklődésére.

— **Egy francia asszony négy élő gyermeket hozott a világra.** A Matin írja: Cellblanch franciaországi községben egy nyomdamunkás felesége egyszerre négy gyermeket szült. Mind a négy újszülött, valamint a boldog anya, a legjobb egészségnek örvendenek. A szokatlanul bő istenáddással ellátott családot egész Franciaország területtéről szerencsekívánatokkal árasztották el, azonkívül mindenünnen rengeteg ajándékot kapnak. Maga a francia kormány bőkezű adományával járult a hírtelen nagy számban megszorodott család felsegítésére, annak öröme, hogy az egyre szomorúbb képet mutató francia népesezési statisztikát ennyire feljavították.

— **Egy választási röpiratért három millióra ítélték Györki Imrét és Holló Jánost.** Debrecenben 1922-ben a nemzetgyűlési választások idején a debreceni szocialdemokratapárt egy röpiratot adott ki, amelyben a jelenlegi rendszert bírálta. A röpiratért a kir. ügyészség rágalmasz vétségért eljárást indított. A röpiratért Holló párttitkár és Györki Imre dr. nemzetgyűlési képviselő vállalták a felelőséget. A debreceni kir. törvényszéken Serly Jenő dr. büntető tanács kedd délelőtt tárgyalta az ügyet. A vádat Mező Sándor dr. kir. ügyész képviselte, a védelmet Fényes Endre dr. látta el. A bíróság rövid tárgyalás után bünsnek mondta ki dr. Györki Imre nemzetgyűlési képviselőt és Holló János párttitkárt rágalmasz vétségében és ezért fejenként 3 millió 300.000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen a kir. ügyész súlyosbíttásért, a védő felmentésért felebezett.

— **Egy táncos megvakult a színpadon.** Londonból jelentik: Barnet Erik táncos egyik variatében lépett fel esténként. A minap tánc közben hirtelen megállt és kétségbeesetten kiabált: — Mi történt velem? Egészen elsötétedett minden! A közönség első pillanathban nem tudta, hogy a kérdés komoly-e. Csak akkor tudták meg, mi történt, amikor a függőnyt lebecsátták s a rendező bejelentette, hogy Barnet Erik hirtelen elvesztette a szemévilágát.

— **Molykár ellen** siessünk biztositani Végli szórmeáruházban. Piacutca 4.

— **A Margit-fürdő nyári szabad uszodája** f. hó 16-án szombaton megnyílt.

Második, teljesen átdolgozott és a bírói gyakorlattal bővített kiadás.

Most jelent meg!

A csődönkívüli kényszer-egyezségről

szóló törvény és rendeletek rendszeres magyarázata

dr. Meszlény Arthur

egyetemi magántanár,

ny. kir. ítélőtáblai bír. ügyvéd

szerkesztésében.

Ára 84.000.— korona.

Kapható:

Hegedűs és Sándor r.-t.

könyvkereskedésben

a posta mellett, Telefon 54.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
Szerda: A cigányprimás.
Csütörtök: Imádom. Vigjáték C) bérlet.
Péntek: Kísértetek. Szimf. D) bérlet.
Szombat: Steinhardt és társulata vendégjátéka.
Vasárnap d. u. fél 4 órakor Gül. Baba. Este 8 órakor Steinhardt és társulata vendégjátéka.
Hétfő: Ki babája vagyok én? vigjáték. Premier. A) bérlet.

Rózsahegy Kálmán a Cigányban

Szigeti kifüggő népszínművének, A cigány-nak zinszerpét játszott ma este a Csokonai-színházban Rózsahegy Kálmán, a Nemzeti Színház kiváló művésze, egyik legjobb alkítását mutatva be a debreceni közönségnek, amelyet magával ragadótt nagyszerű művészetével, Pompás humor, szívből jövő melegség, kedélyesség ionódik össze Rózsahegy öreg cigányalakjában erős és természetes drámaisággal, az átmenetek finomsága a mély lírából a derűs humorba megejtő, a realizmus aprólékos vonásokból az alak egységében, stílusos növekszik meg Rózsahegy minden rejtett erőt és finomságot kihozó felfogásában. A könnyű és mosoly áradatában fűrésztette meg Rózsahegy Kálmán a nézőteret, amely zúgó tapsokkal hálálta meg a művészi élményt és szívesen méltányolta az együttes jó munkáját is, amelyből Halassy Mariska, Kropf János, Torma Gusztáv, Püspöky Rózi és Markovics vették ki a részüket. (bl.)

A színházi iroda közleménye:
Rózsahegy Kálmán bucsuzik ma este „A cigányprimás” Rác Pál szerepében, melyet bearaanyoz az 5. művészetével, bőséges egyéniséggel, kedélyével, úgy hogy a közönség a legnagyobb elragadtatással tapsolja meg minden szavát és mozdulatát.
Imádom! Louis Verneuil pompás francia vigjátéka csütörtökön C) bérletben kerül megismételésre.
Halasi Mariska, Csapó Mária, László, Rólkó, Rajz, Szigeti játszik „Imádom” francia vigjáték főszerepeit.
Kísértetek, a nagyszerű szimf. pénteken D) bérletben.

Mozgósínházak:
APOLLO: Csak felnőtteknek: „A csendes völgy”, dráma az alaskai hómezőkön, 7 felvonásban. Nelly Shipman főszereplésével. Kísérő: Pathé-revue.
VIGSZÍNHÁZ. Közkívánatra. A világ legnagyobb filmje: „Tizparancsolat”. (Szózat az emberiséghez). E filmnek a technikai produkciója egyszerűen bámulatos, színes képi csodaszámháznak, modern drámai része lenyűgöző. A hit, az erkölcs, tisztaság dícsőítését énekli ez a nagy film, melynek mind a két része egy előadásban lesz bemutatva.
JÖNNEK: Aranyások a Rivierán — Zoro és Huruval. Viharlovos. Az Andre-cirkusz attrakciója.
METEORBAN áldozó csütörtökön „Aim a boldogságról”, Harry Liedtke és Eszterházy Agnes főszereplésével. „A kis nyomorultak”. Előadások 4. fél 7 és 9.

SPORT

Birkózás. A DTE birkózó szakosztályának összes tagjai ma szerdán este 7 órakor a tornacsarnokban tartandó évi rendszeres szakosztályi gyűlésen okvetlen megjelenni szíveskedjenek.
Vasárnap délután a DTE nagyverdel

Sporttelepén a KEAC csapata mérkőzik a DEAC-al a főiskolai bajnoksáért. A mérkőzés elé nagy érdeklődéssel néznek és sokan edőnterlen várnak. Az utóbbi időben formában levő DEAC valószínűleg megállia a helyét a KEAC csapatával szemben.
Csütörtökön délután a DVSC Diószegi-úti sporttelepén a BEAC játékosai mérkőz össze erejüket a DVSC csapatával. A mérkőzés nagyon élvezetesnek ígérkezik.

KÖZGAZDASÁG

A buza 2500, a rozs 5000 koronával olcsóbb
A terménytőzsde hivatalos árfolyamai: 76 kilogramos tiszavideki buza 500—502,500, pestmegyei és dunántúli 497,500—500,000, 78 kilogramos tiszavideki 510—512,500, pestmegyei és dunántúli 507,500—510,000, rozs 425—430,000, takamányárpa, 320—330,000 köles 260—270,000, zab 415—435,000, tengeri 265—270,000, korp 225—230,000 korona.
A Magyar Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai Hollandi forint 28,285—28,561, Dinár 1130—1152, Bukaresti, leu 338—340, Belga frank 3571—3603, Norvég korona 11,720—11,886, Angol font 344,000—343,000, Lira 2852—2890, Dollár 70,550—71,280, Paris, francia frank 3687—3711, Cseh korona 2090—2110, Svájci frank 13,650—13,804, Osztrák korona 99,40—100,50, Márka 16,705—16,869, Leva 507—515, Svéd korona 18,750—18,918, Lengyel zloty 13,435—13,589.

Maradékakat

olcsón kiárusít az
Arany Bika divatház
Bika-épület és
Apolló Divatruház
Miklós-utca sarok.
Nagy választék
tavaszi ujdonságokban.
Eponge-ok, ruhavásznak, libertinek, grenadinok választékos divat színekben, olcsó árak mellett.
Megbízható egyéneknek részlettíztetési kedvezmény.

Cséplőgép árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy ügyfelem részére kézzialózul lekötött Ruston Proctor lineolmi gyárában készült üzemenkés állapotban levő magánjáró, 8 lóerejű cséplőmozgony, hozzátartozó cséplőszekrény felszereléssel és szijakkal 1925 május 28-án d. e. 12 órakor a debreceni Közraktár és Kereskedelmi r.-t. telepén Debrecenben, késedelmes adós terhére kir. közjegyző közbenjöttével elárvereztetik. Árverési feltételek nálam a mozgony és cséplőgép pedig nálam való előzetes jelentkezés után a debreceni Közraktár telepén az üzleti órák alatt megtekinthetők.
Debrecen, 1925 május 14.
Dr. Farkas Ignác ügyvéd.
Arany János-utca 2.

FESTÉKET,
padlólakot, brunolint, terpentint, firtiszt, zománclakot és minden színű porfestéket kiváló minőségben, nagyon olcsón vásárolhat
STERN festéküzletében,
Piac-u. 10., a Bikával szemben.

KOVÁCS LAJOS
ELEKTROTECHNIKAI MŰHELYE ÉS VILLAMOS FELSZERELÉSI VÁLLALATA
DEBRECEN, KOSSUTH-U. 29.
az udvarban. TELEFON 11-70.

Mindenféle butorokat, ajtókat, befelc nyitó és ki-benyitó obiakokat, gyermek sportkocsikatst. mélyen leszállított gyári áron raktáron tartok. Megrendéseken igen jutányos árban és előnyös fizetési feltételek mellett vállalom.

JANCSÓ KÁLMÁN
asztalosáru gyára
Debrecen, Simonyi-ut, Bározi-u. 3. sz.
Telefon: 10—35.

Fournér
épület- és butorvasalások
Bészler Lajosnál
Széchenyi-u. 2.

Takács Imre
hangszerkészítő
Zongora hangozó.
Orgona és Harmonium javítást vállalom
Piac-utca 56. sz.

KUN JÓZSEF késműves-műköszőrűs
Széchenyi utca 1.
Javítások jutányos áron.

Keztyűk készítése
és javítása olcsó árak mellett
Kossuth-utca 58.

Vízvezeték munkálatokai
készít szakszerezőn
Gyenes, Arany János-u. 27.
Telefon 937.

Lakatos műhely
Cserapes utca 6.
PAPP GYULA
vállal minden műlakatos vasmunkát olcsó ár mellett.

E heti könyvujdonságok:

- Schnitzler: Elza kisasszony 44.100.—
 - Gárdonyi: A kürt 59.000.—
 - Gárdonyi: Te Berkenye 51.500.—
 - Maróczy: A sakk 59.000.—
 - Tabéry: Szarvasbika 59.000.—
 - Galoworthy: A sötét virág 66.150.—
 - A. France: Elbeszélések 88.400.—
 - Az új autonom vámtarifa II. kötet pöttyüzete 50.000.—
 - Bárony István: Szól a puská 88.400.—
 - Szomaházy: Januári regé 37.500.—
 - Swann Annl: Mesék az ezerté országából 47.800.—
 - Gaal Mózes: Napsugár 28.800.—
 - Géplárművezetők képzése 18.000.—
- Kaphatók:
Hegedüs és Sándor r.-t.
Könyvkereskedésben, a főposta mellett.
Telefon: 54.

Teka varrott Sandal
elismert jó gyártmány
20—22-ig 56 ezer korona
23—26-ig 66 " " "
27—30-ig 80 " " "
Továbbá női és férfi Sandal legolcsóbb árban kapható. Saját készítményű cipők legszebb kivitelben
Dregánál, Király-utca 5.

Női kalapok
legolcsóbban beszerezhető
Lauer és Fülöp
kalapszalomban Rákóczi-utca 9.
Ugyanott alakítások jutányosan, legújabb modellek után.

Paplanvarrodámban
készülnek a legmodernebb paplanok. Villanyerővel frissítve és tisztítva.
DEBRECENI, Kossuth-u. 11.

Mindenféle bádigos munkát szakszerezőn és olcsón vállal
BOTH ISTVÁN bádigos
(Füldökád kapható.) **Teleky-utca 83.**

Szirek uriszabóhoz
divatos angol szövetek érkeztek
Szent Anna-u. 1. Telefon 509.

Gummi-kabát
női és férfi, óriási választékban
olcsó gyári árakban:
Férfi gummi-kabát K 300,000
Férfi és női g. kabát „ 390,000
Férfi double (2 réteg között gumirozva) „ 550,000
Férfi és női szövet felsővel „ 580,000
és minden árban.
Szőnyeg, linoleum, függönyök, átvettek, butorszövetek óriási választékban.
Viaszkos vászon és padlólinoleum vissonteladókknak nagy árengedmény mellett.
Linoleum áruház
HAAS LIRÓT
Ferenc József-ut 58.,
Megyeháza mellett. Telefon 963.

A könyvpiac szenzációja!
A legolcsóbb könyv!
HUGÓ VIKTOR
halhatatlan regénye
A nyomorultak
Művészi fordítás!
A klasszikus Regénytár békebeli kiállításában!
A négy vaskos kötet ára mintegy 1700 oldalon **73,500.—**
Kapható:
Hegedüs és Sándor r.-t.
és Aczél antiquarium
könyvkereskedésében.

Mindentféle újdonságok legolcsóbb napi áron beszerezhetők
szabó és zengevald
 rőfős- és rövidáru üzletében Szent Anna-u. 3.
 Costüm és divatos női és férfi szövetek,
 továbbá harisnyák, keztyűk nagy választékban.

FEST LENGYEL TISZTIT
 mindennemű férfi és női ruhát szépen és legolcsóbban
 Csapó-utca 28. és 95.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közön-
 séget, hogy a **Kansz temetkezési vállalat**ot
 megváltam és
saját temetkezési vállalatot
 alapítottam. Előzékeny kiszolgálás és olcsó árak
 mellett **temetéseket elvállalok.**
 A nagyérdemű közönség pártfogását kéri
Jancsó Kálmán asztalosár- és fakoporsó-gyára.
 Telep és felvevő iroda: Debrecen, Bárczi-u. 3. Telefon 10-35.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Négy lapban olvassák az **Ön apróhirdetését**, melyet **8000 ko-**
ronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság,
 Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a
Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az **Aczél Henrik**
 (Piac-utca 24.) és a **Csáthy-féle könyvkereskedés** (Piac-utca 8.)
 pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög **8000 korona**, minden
 további szó **800 korona**. Vastagbetűs szó **1600 korona**.

ELADÁS

TÉGLÁT legolcsóbban Hortobágy téglagyár Rt.-nél szerezhetünk be. Prima minőség garantálva. Szentanna 11. Ugyanott 10 hold prima föld eladó. 767

JÓ minőségű téglák és cserép Tóth és Sebestyén építésztek téglagyárából kaphatók legolcsóbban. Megbízott Betus József, Zöldfa-u. 8. sz. 1005

NŐI kalapok olcsón kaphatók Csobán Mariskánál. Cserepes-utca 16. szám 1067

ÜZLET áthelyezés miatt női kalapokat olcsó áron szerezhet be Jungreisz Marinál. 973

ÁRVEREZÉS. A disznóvásár közelében, Tordai Gábor-utca 5. számú ház nyilvános árverésen június 1-én délelőtt 10 órakor, a helyszínen el fog adatni. Háztulajdonos. 1055

ALDOZÓ KISLÁNYOK fényképeit művészi kivitelben készíti Ruzicska, Piac 32. 1072

ÜRES lakás minden nagyságban olcsón kaphatók Deutsch Albert és Fla fűszerkereskedésében. 1177

VÁGÓHID MELLETT. kövesut mentén építkezéshez sárga homok van eladó. Értekezhetni Katafalva vendéglőben. 1202

DIÓBÉL. Viszonteladásra friss dióbél bármily mennyiségben kapható Fűvészkeret-utca 8. Telefon 12-06. 1204

HEGEDŰS kitűnő hangu, olcsón eladó. Steinberger, Simonffy-u. 14. 1206

KERTI egy szobás, konyhás verandás lakásom szerény butorárokkal vagy anélkül eladom. Cím a kiadóban. 1191

Békebelli minőségben ismét kapható a biztos hatású „Fáy” arckrém és szappan
 Egy téglaly ára 10000 K. 1 darab szappan 12.000 korona. Kapható a készítő **Grósz Nagy Ferenc**
 „Arany egyszarvú” gyógyszertárában DEBRECZEN (színház mellett).
 Ugyanott mindenféle piperecikk, szappanok, arckréme, pondek, hajolajok, fogkrémek, illatszerek kímélve legolcsóbb napi ártól beszerezhetők.

KERESLET

ÓCSKA épületből mindenféle anyag eladó. Késes-utca 41. 1102

HÁZHELYEK eladók kitűnő helyen, zsidóváros közelében, kedvező fizetési feltételek mellett. Luther-utca 18. 1094

ELADÓ 23 hold fekete föld. Értekezni Csapó 22. 1051

HAJDUSZOBOSZLÓN, piac-téren egy régi fűszer-vegyészet és a szomszédban levő házzal együtt eladó. Előnyös feltételek mellett eladó. Cím a kiadóban. 985

ELADÓ Eötvös 59. sz. modern családi ház, az egész beköltözhető. 983

NYÁRI férfiföltönyök felhasználhatók, középnyagúak, intányosan eladók. Piac 71., első emelet, első lépcső. 1045

GYERMEKGONDOZÓ, aki egy 11 hónapos gyermek önálló gondozását elvállalja, azonnali belépésre felvétetik. Cím a kiadóban. 1183

FÜSZERKERESKEDŐ segédet és egy kifizetőt keres azonnali belépésre Asztalos Bernát, Hatvan-u. 61. 1205

JÓ munkára cipészegéd felvétetik Jakab, Nyugati-u. 24. 1208

IDŐSEBB intelligens peritől főzni tudó asszony felvétetik azonnali vagy elsőjére. József k. herceg-u. 14. sz. 1200

BORBÉLYSEGÉD fiatal és egy tanács felvétetik. Bazsek, Csapó 72. 1198

GYAKORLOTT kiszolgáló kisasszony a csemege osztályhoz felvétetik Kigyó-u. 32. 1195

FODRÁSZSEGÉD állandó munkára 200,00-250,000 koronáig felveszek. Bőr, Csapó-u. 62. sz. 1194

GYAKORLOTT varróleány felvétetik Benedek Ferenc női divattermében Batthyányi-u. 1. 1193

IDŐSEBB asszony gazdasszonynak elmele tanára vagy vidékre is. Bőrszörényi-u. 20. I. aító. 1192

TECHNOLÓGIAI rajz szerint szabni tanítók, készítenek női ruhákat url háznál. Lakásom Zöldfa-u. 8. 1190

KISCSALÁDU házmesternő június 1-re felvétetik Gelzer, Piac 81. 1187

ÜGYES kéziléány, ki gépen jól tud varrni fölvetetik Dézsefeld-tér 3. keresztpéület. 1185

ÜGYES fiú tanulóknak vagy kifizetőknak felvétetik. Klein fűszeres, Csapó-u. 97. 1149

MAGÁNOS fiatal lakással rendelkező nő barátságát keresem. Levelet „Nyaralás” jellegre a Debrecen kiadóba kérek. 1085

GÉPAZSUROZÁSHOZ ügyes varrni tudó leányt felvesz Nagy Gyula műhelyző, Bika-bérlház. 1091

JÉGSZÁLLÍTÓ autózóhoz soffőr mellé jókijelődő ügynököt keresünk azonnali belépésre. Műtegyvár, Erzsébet-u. 29. 1078

FÉRFISZABÓ kisegíteni vagy darabszámra munkát vállal. Csonka, Homokkert-utca 93. 1126

MAGYAR kisasszony elmele gyermek mellé vidékre is. Cím a kiadóban. 1111

SZABÁSZATI tanfolyamra tanítványok fölvetetnek. Dézsefeld-tér 3. keresztpéület. 1136

BEJÁRÓ délelőtre, fiatalabb, felvétetik. Schwarz, Arany János 24. 1051

FIATAL leány házhoz varrni ajánkózik. Cím a kiadóban. 1042

FÜSZERESEKNÉL bevezetett ügynök fölvetetik Grünfeldnél, Csapó-u. 16. sz. 1132

ÜGYES fiú cipőfőlérsész készítéshez tanulóknak fölvetetik. Király-u. 5. 1100

GAZDASSZONYNAK ajánkózik helyben, vidékre, musztára magános nő Darabos-utca 53. 1026

VEGYES

NYARALÓ, Boockai-körtben, teljesen berendezve kiadó. Paál, Király-utca 5. földszint. 1063

VAN szerencsém értesíteni az igen tisztelt hölgyfőlérsőnséget, hogy nőikalan szalonomat áthelyeztem Arany János-utca 37. saját házamba. Kérem további szives pártfogást. Tisztelettel Jungreisz Mari 974

KÉT szoba, fürdőszoba, konyha léleppéssel átadó. Simonffy-ut 28. 1000

PIAC-utcai három szobás lakásomat intányosan átadom. Cím a kiadóban. 1153

KIADÓ világos pince műhelynek, jelenleg asztalos műhely. Vendég-u. 84. sz. 1203

KÜLÖNBELÁRATU két butorozott szoba azonnali kiadó. Verbőczy-u. 14. sz. 1201

TELEFONOS irodához Piac-utca környékén regie hozzájárulással társulnék. Cím a „Függetlenhez” kérek. 1207

BUTOROZOTT szoba, konyha izr. házaspárnak kiadó. Bethlen-u. 76 1199

FORGALMAS helyen elköltözés miatt üzlet berendezéssel trafik, azonnal átadó. Hadházi-u. 13. Értekezni a trafikban. 1197

ÁTADÓ egy szoba, konyha, speiz, világyvilágításos lakás. Deák Ferenc 17. 1195

UTCAI butorozott szoba azonnali kiadó. Szűcs Mihály, Cserepes-u. 24. 1189

BUTOROZOTT szoba kiadó. Széchenyi-utca 11. szám, földszint. 1188

TELJESEN különbeláratu utcai butorozott szobát keres vidékről bejáró ur. „Diskrét” jellegre Hajdúföldhöz 1186

KIADÓ raktárnak vagy műhelynek való helyiség. Rákóczi-u. 13. sz. alatt 1184

BUTOROZOTT szoba, konyhahasználattal kiadó Nagverdón, nyaralásra. Cím Függetlennél. 1038

KÉT ELEGÁNS utcai szoba külön előszobával, lépcsőházi bejárattal kiadó Simonffy 32. Konrad. 907

PIAC 77. Különbeláratu butorozott szoba kiadó, baloldai emelet. 1019

EGY butorozott szoba előszobával azonnal kiadó. Aitó-utca 37. 1097

2 SZEP nagy festett ruhaszekrény eladó. Gyöngyvirág-utca 31. 1093

KERESEK 3-4 szobás lakást, lehetőleg kerttel, sertés, baromfitartással. Lehet kertsekben is. Csipkegyár, Simonffy-utca 15. 1056

KÉT szobás lakásom elcserelem egy szobással. Cím a kiadóban. 1043

KÜLÖNBELÁRATU csinosan butorozott szoba kiadó azonnal. Miklós-u. 41. szám, II. lépcső, az udvarban. 1108

BUTOROZOTT egy ágyas szobát divánnal, ágyvémivel keres házaspár. Cím a Független Ujság kiadójába „Tiszta” jellegre kérem beadni. 1135

TIZMILLIÓT kiadok részletben is ügyvédemnél. Deák Ferenc-u. 9. Telefon 758. 1062

KIADÓ szoba, konyha, kamara Villamos lakatnyával szemben. Villamos bejáró közel. Cím a kiadóban. 1070

KÖZPONTON 3 szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekkel azonnal átadó. Cím a kiadóban. 1981

40-50 db malacot vállalok a város-hoz 4 kilométer távra. 70 hold legelő. Értekezhetni Mester-utca 16. 1064

6 MÁZSA búzával elcserelem egy nagy szoba konyha, speizzal 1 szoba félkonyhás lakásomat. Cím a kiadóban. 1150

WELLS
NAGY VILÁG-TÖRTÉNETE
 NAGYARUL.

Több száz illusztrációval, térkép- és grafikonmelléklettel **A ma legjelentősebb írői alkotása, történelem a XX. század szemszögéből nézve a XX. század embere számára.** Világsiker! Az angol és német kiadás 4 millió példányban kelt el. A lexikon alakú, 640 oldalas egész vászonkötésű könyv ára 665.000 korona. **Előzetes megrendelés esetén csak 441.000 K, mely összeg május hótól kezdődőleg havi 63.000 K-és részletekben törleszthető.**

Előfizetéseket elfogad a **HEGEDŰS és SÁNDOR Rt.** könyvkereskedése Debrecen, Piac-u. 34. sz.

Kérjen ismertetőt!
GENIUS KIADÁS!

Menekült órák
 szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat
Rákóczi-u. 36. sz.

A legfantasztikusabb regény!
Most jelent meg!
 Nem ponyva!
Bram Stoker:
Drakula.
 Az eredeti angol regény hű fordítása.
 Ez az a könyv, melyet senki nem tud letenni, amíg végig nem olvasta.
A vaskos, 424 oldalas kötet ára 59.000. — K.
 Kapható:
Hegedűs és Sándor Rt.
 Könyvkereskedésében, a főposta mellett
 Telefon 54.